
Streszczenie

W stronę kultury wdzięku. Studium analogiczne

INSPIRACJĄ DO NAPISANIA TEJ KSIĄŻKI była analogia między dwoma podziałami ludzi: na czarujących i nudnych (Oscar Wilde) oraz na mistrzów i pedantów (George'a Pólya). Zatem wdzięk może być rozumiany jako pewien rodzaj maestrii. Interesuje nas szczególnie jej „rozbrajający” aspekt. Dlatego skupiamy się na uroczych ludziach, relacjach dialogicznych i przestrzeniach, a także na ich artystycznych przedstawieniach. Książka składa się z pięciu rozdziałów. Każdy rozdział zawiera informacje o czarujących zjawiskach z perspektywy europejskiej i wschodnioazjatyckiej. W pierwszym rozdziale *Preliminaria metodologiczne: analogia i dialog* przedstawiono analizę analogiczną w powiązaniu ze współczesną myślą dialogiczną oraz opozycję analogowy vs. cyfrowy. Rozdział drugi *Definicje wdzięku: analiza analogiczna* przedstawia definicje wdzięku m.in. w języku angielskim, portugalskim, francuskim, polskim, hiszpańskim i chińskim. W pierwszej części przeanalizowane zostały

zniuansowane znaczenia i konotacje słowa „wdzięk” w językach indoeuropejskich. W drugiej – przedstawiono etymologię tego terminu w języku chińskim. W ostatniej części tego rozdziału zawarto wnioski z analogicznych analiz. Tytuł trzeciego rozdziału: *Czarujący ludzie i relacje* wskazuje na perspektywę dialogiczną, z której omawiamy kwestię czarujących osobowości i spotkań. Odnosimy się w nim m.in. do pracy *Charm. The Elusive Enchantment* (2020) Josepha Epsteina. Następnie omawiamy analogię pomiędzy wdziękiem jako mistrzostwem a procesem rzeźbienia artystycznego. Charakterystykę uroczych miejsc omówiono w rozdziale czwartym *Czarujące przestrzenie: retro i rękodzieło*. Pokrótce przedstawiono tzw. biofilną skalę uroczych przeżyć, gdyż wdzięk jest ściśle związany z przytulnością i swojskością. Stąd też nawiązanie do duńskiego *Hygge* oraz brytyjskiego *Arts and Crafts Movement*. Nasza propozycja przyszłych badań nad „kulturą wdzięku” została zarysowana w rozdziale piątym. Wdzięk jako zjawisko efemeryczne omawiamy w kontekście tradycji taoistycznych i *wabi-sabi*. Na koniec proponujemy ujęcie „kultury wdzięku” jako analogicznej do „kultury uśmiechu” zaproponowanej przez Gan-Krzywoszyńską i Leśniewskiego (2022) oraz jako elementu erotyki sztuki w sensie przyjętym przez Susan Sontag i technologii dobrego życia z *Podręcznika mądrości tego świata* Józefa Marii Bocheńskiego.

Słowa kluczowe: wdzięk, dialog, analogia, kultura, spotkanie.